28.2.2022

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

LiV@eduskunta.fi

Liikenne- ja viestintäministeriön lausunto valtioneuvoston selontekoon tiedustelulainsäädännöstä (VNS 11/2021 vp.)

Liikenne- ja viestintäministeriö kiittää mahdollisuudesta esittää näkemyksiä tiedustelulainsäädännön selonteosta (VNS 11/2021 vp).

Yhteiskunnan kokonaisturvallisuus koostuu monesta tekijästä, ja on olennaisen tärkeää, että suomalaiset voivat luottaa vahvasti yhteiskunnan turvallisuuteen sekä viranomaisten toimintaan.

Näiden takaamiseksi on varmistettava, että turvallisuusviranomaisilla on asianmukaiset ja tehokkaat toimivaltuudet lakisääteisten tehtäviensä hoitamiseksi myös nopeasti muuttuvissa toimintaympäristöissä. Osana tätä kokonaisuutta liikenne - ja viestintäministeriö pitää erittäin tärkeänä, että Suomella on myös tehokas ja ajantasainen tiedustelulainsäädäntö.

Niin ikään ministeriö haluaa kiinnittää erityistä huomiota viestinnän luottamuksellisuuden ja muiden perusoikeuksien turvaamiseen sekä tiedustelutoiminnan valvontaan ja riittäviin oikeusturvatakeisiin.

Sähköisen viestinnän tiedustelumenetelmien, kuten tietoliikennetiedustelun, kohdalla tulee jatkossakin huolehtia siitä, että yksityiselämän suoja ja viestinnän luottamuksellisuus toteutuvat mahdollisimman täysimääräisesti ja niihin kohdistuvat rajoitukset ovat tehokkaita ja välttämättömiä tietojen hankkimiseksi. Tiedustelumenetelmät eivät myöskään saa yleisesti heikentää sähköisen viestinnän tietoturvallisuutta. Liikenne- ja viestintäministeriö pitää erittäin hyvänä sitä, että selonteossa on huomioitu myös kyberturvallisuuden merkitys. Kuten selonteossa on todettu, tiedusteluviranomaisten yhteistyö muiden viranomaisten kanssa on yleisesti osoittautunut toimivaksi ja vakiintuneeksi. Yhteistyö on antanut lisäarvoa myös muiden kuin tiedusteluviranomaisten lakisääteisten tehtävien hoitamiseen ja näin parantanut koko yhteiskunnan kyberturvallisuutta.

Lisäksi valvontaviranomaisilla on oltava riittävät resurssit ja tarvittava tekninen asiantuntemus, sillä esimerkiksi tietoliikennetiedustelun kaltainen tiedonhankinta voi vaikuttaa myös viestintäverkkojen toiminnan luotettavuuteen.

Tiedustelulainsäädännön arvioinnissa on muun ohella kiinnitettävä huomiota myös EU-tuomioistuimen kehittyvään ratkaisukäytäntöön.

Ministeriö tuo lisäksi esiin, että sen hallinnonalalla on yhä neuvoteltavana sähköisen viestinnän tietosuojaa koskeva ns. ePrivacy asetusehdotus (COM/2017/010 final), minkä lisäksi ministeriöllä on käynnissä kansallinen selvitystyö unionin oikeuskäytännön aiheuttamista muutostarpeista Suomen kansalliseen lainsäädäntöön sähköisen viestinnän välitystietojen säilyttämisvelvollisuudesta ja viranomaiskäytöstä.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite: Eteläesplanadi 16, Helsinki
Postiosoite: PL 31, 00023 Valtioneuvosto
Puhelin: 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Tietoturvaan ja kyberturvaan liittyvät keskustelut ovat nousseet esille viime aikoina myös eri EU-jäsenvaltioissa, ja on siksikin oleellista ymmärtää kotimaiset keskustelut esimerkiksi datasääntelyn turvallisuudesta osana laajempia eurooppalaisia sekä kansainvälisiä keskusteluja, kontekstiin, joilla on myös geopoliittisia sekä kauppapoliittisia ulottuvuuksia.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi